

2009. december 7. és 2010. május 25. között végeztük. A beruházás a két megye területén áthaladva összesen 23 település közigazgatási területén valósul majd meg, a tervezett 177 km hosszú nyomvonal mindkét oldalát 100-100 m szélességben vizsgáltuk. A terepi felderítés időpontjában a külterületi szakasz meghatározó részét (kb. 21%-át) már sűrű vetés borította, nagyjából hasonló arányban (kb. 19%) fordult elő erdő, rét, legelő, ill. gazzal fedett terület, melyeken nem lehetett terepi kutatást végezni. Összességében a külterületi szakasznak mindössze 60%-a bizonyult terepbejárásra alkalmasnak.

A Kecskemét külterületén végzett munka során 9 ismert lelőhelyet érintettünk. Közülük többnek az összehasonlítását javasoltuk a terepi tapasztalatok alapján. Öt új lelőhelyet is találtunk: *Domokos-tanya* (KÖH 74523); *Öntözött terület, Pecek-dűlő* (74525); *Öntözött terület, Törökfái-dűlő* (74527); *Dakó-dombtól ÉK-re* (74529); *Kádár-tanyától Ny-ra* (74531). A terepbejárás során őskori, szarmata, avar, Árpád-kori, késő középkori és kora újkor leletek kerültek elő.

Munkatársak: Bóka Gergely régész, Fodor Péter, Kiss László Levente, Szabó Gergő technikusok.

ZSOLDOS ATTILA

230. Kerekegyháza határa

(Bács-Kiskun megye) Sza, A, Á, Kö

A Nabucco gázvezeték Csongrád és Bács-Kiskun megyét érintő nyomvonalszakaszára készítenő örökségvédelmi hatástanulmányhoz kapcsolódó terepbejárásokat 2009. december 7. és 2010. május 25. között végeztük. A beruházás a két megye területén áthaladva összesen 23 település közigazgatási területén valósul majd meg, a tervezett 177 km hosszú nyomvonal mindkét oldalát 100-100 m szélességben vizsgáltuk. A terepi felderítés időpontjában a külterületi szakasz meghatározó részét (kb. 21%-át) már sűrű vetés borította, nagyjából hasonló arányban (kb. 19%) fordult elő erdő, rét, legelő, ill. gazzal fedett terület, melyeken nem lehetett terepi kutatást végezni. Összességében a külterületi szakasznak mindössze 60%-a bizonyult terepbejárásra alkalmasnak.

A Kerekegyháza külterületén végzett munka során 9 új lelőhelyet találtunk: *Repülő-dűlő I., II.* (KÖH 74533, 74535); *Takács-tanya* (74537); *Göbölküti-dűlő I., II.* (74539, 74541); *Kovács-tanya I., II.* (74543, 74545); *Pongrác-majortól ÉK-re* (74547); *Kun-puszta* (74549). A terepbejárás során szarmata, avar, Árpád-kori és középkori leletek kerültek elő.

Munkatársak: Sósuti Kornél, Bóka Gergely régészek; Bognár Margit, Alács Attila, Fodor Péter, Kiss László Levente, Szabó Gergő technikusok.

ZSOLDOS ATTILA – PARDITKA GYÖRGYI

231. Keszőhidegkút határa

(Tolna megye) R, Kö, Ú

Kápolnás (Kapellberg) (KÖH 23741): 2010. április 13-án helyszíni szemlét végeztünk a falutól D-re, a Gyönkre

vezető országúttól K-re, ahol Pesty Frigyes 1864-es adata szerint hajdan kápolna állt. A szokatlanul meredek domboldal egy ÉNy felé kiugró meredek földnyelvén kb. 50 m hosszan nagy mennyiségű vörös, szemcsés anyagú homokkővet figyeltünk meg. Bár sem téglá-, sem habarcstörmeléket nem találtunk, és csak egyetlen csonttöredéket figyeltünk meg, a régi leírások és a dűlőnév ismeretében kétségtelenül középkori templomról van szó. A hozzá tartozó települést 1963-ban Torma István azonosította, a keszőhidegkúti vasútállomás É-i végénél fekvő – azóta erdővel betelepített – dombon középkori házak hamus foltjaiból gyűjtött leleteket.

Ratzenberg (Petőfi u.) (KÖH 23017): Lakossági bejelentésre helyszíni szemlét végeztünk a falu belterületén, ahol rendszeresen kerülnek elő embercsontok, s amelyet török kori temetőként tartanak számon. A Petőfi u. mélyútszerű falában nagyjából Ny–K tájolású koponyát és vállcsontot figyeltünk meg. Egy idős lakos elmondta, hogy korábban gyermeksírt ástak ki a partfalból, kék és sárga festésű koporsóval. A hagyomány, a dűlőnév és a festett koporsó alapján kétségtelenül újkor, valószínűleg 18. századi temetőről van szó. Az út magasabb partja déli felének átnézésekor egy rézkori edénytöredéket is találtunk.

K. NÉMETH ANDRÁS – ÓDOR JÁNOS GÁBOR

232. Keszthely határa

(Zala megye) Ó, Ró, Á

2010 folyamán régészeti megfigyelést végeztünk a 71. sz. főút Keszthelyt É-ről elkerülő szakaszán.

Murvás-dűlő (KÖH 75229): Szeptember 29-én a 103+220–103+425 km-sz. között, Keszthelytől ÉK-re, a Murvás-dűlő DK-i részén egy eddig ismeretlen régészeti lelőhelyet észleltünk. Egy a csatornától enyhén emelkedő lankás domboldalon 25–30 objektum foltja rajzolódott ki humuszolási munkálatok alkalmával. A csatornához közelebb eső részen a humusz 40–45 cm vastag, ez alatt egy sárga homokréteg volt, amelyben és amely alatt észleltük a jelenségeket. A domboldalon feljebb haladva egyre vékonyabbá vált a humusztakaró, már csak 20–25 cm, és itt magasabban, a humusz aljában találtunk kerámiatöredékeket és tapasztaltuk a régészeti objektumok foltjait. A foltok gödrökre, cölöphelyekre, félig földbe mélyített házra, egy kővel rakott kemencére és a hozzá tartozó hamusgödörre utaltak. A jelenségek zöme a római korra datálható, valamint jellegetlen őskori és néhány Árpád-kori kerámiatöredéket is találtunk. Megállapítottuk, hogy az adott szakaszon a főút nyomvonala teljes szélességben megbolygatná a lelőhelyet, ezért itt a földmunkával leálltak. A régészeti feltárássra csak 2011-ben kerül sor.

Rezi-dűlő (KÖH 76465): Március 30-án a 73126 sz., Rezi vezető úttól Ny-ra, a 104+800 km-szelvényénél egy régészeti jelenséget észleltünk. A sárga agyagos altalajban egy jól kirajzolódó, sötét, erősen paticsos és faszenes folt jelentkezett. Április 7-én végeztük el a 215×130 cm nagyságú gödör leletmentését, melynek mélysége a humuszolt felszínhez képest 22 cm volt. Keleti felében